

Щоденний звіт № 205/2020

від 28 серпня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 3 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та не зафіксувала таких порушень у Луганській області. За попередній звітний період Місія зафіксувала 10 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області та не зафіксувала жодного такого порушення в Луганській області.
- Команда СММ уточнювала повідомлення про те, що внаслідок вибуху гранати один чоловік помер у себе вдома в Маріуполі.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. У нічний час БПЛА СММ зафіксував присутність людей у межах ділянки розведення в районі Золотого.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією, в якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду та відповідному блокпості збройних формувань у Луганській області.
- Місія зафіксувала автоколонну вантажівок із номерними знаками Російської Федерації в невідконтрольному урядові Донецьку.
- СММ уточнювала повідомлення про напад на автобус, що перевозив людей поблизу Харкова 27 серпня.
- Місія і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 27 серпня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема від вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 27 серпня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Середня
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 28/08/2020

У Донецькій області Місія зафіксувала 3 порушення режиму припинення вогню (1 вибух невизначеного походження та 2 освітлювальні ракети) в районах на південь від Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька) (див. нижче). За [попередній звітний період](#) СММ зафіксувала 10 порушень режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередній звітний період](#) у Луганській області, за спостереженнями СММ, не зафіксовано жодного порушень режиму припинення вогню. Раніше в Луганській області Місія зафіксувала одне порушення режиму припинення вогню увечері 24 серпня (див. [Щоденний звіт СММ від 26 серпня 2020 року](#)).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітного періоду Місія зафіксувала загалом 726 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 111 вибухів, 2 невизначені боєприпаси й 11 освітлювальних ракет, а також 602 черги та постріли).

Чоловік помер унаслідок вибуху гранати в Маріуполі

Команда Місії уточнювала повідомлення про те, що 21 серпня чоловік (50–59 років) помер унаслідок вибуху гранати у будинку в н. п. Маріуполь (підконтрольний урядові, 102 км на південь від Донецька).

25 серпня персонал моргу в Кальміуському районі Маріуполя повідомив команді СММ, що 21 серпня до них доправили тіло чоловіка. Того ж дня навпроти будинку на вул. Зеленогірській, 75, у Маріуполі 2 співробітники поліції повідомили спостерігачам, що там унаслідок вибуху помер чоловік. 26 серпня в будинку жінка (50–59 років) розповіла спостерігачам, що її партнер помер у другій половині дня 21 серпня унаслідок вибуху гранати в будинку. Вона додала, що працювала у літній кухні, коли почула гучний вибух у будинку. Вона покликала на допомогу сусіда, який прибіг до них додому та сказав їй, що чоловіку відірвало обидві руки та він помер від отриманих унаслідок вибуху травм.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівської⁵

Уранці 27 серпня на ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») на південному краю нового прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Уночі 26 серпня на ділянці розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 1 людину на колишній позиції Збройних сил України біля північно-східного кута ділянки розведення. Той самий БПЛА також зафіксував ще одну людину на колишній позиції збройних формувань поблизу східного краю ділянки розведення, орієнтовно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Упродовж дня 27 серпня біля блокпоста збройних формувань південніше цієї ділянки розведення спостерігачі бачили 4 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); троє з них пройшли углиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а затим повернулися у супроводі 4 медпрацівників (двоє були в захисних костюмах).

Того ж дня за межами цієї ділянки розведення, орієнтовно за 300 м на південь від її південного краю спостерігачі бачили 6 робітників, які за допомогою важкої будівельної техніки укладали гравій, завантажували землю у вантажівки, а також вирівнювали гравійне дорожнє покриття за допомогою катка.

Здійснюючи моніторинг у 2 місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

Місія продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

СММ зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення на полігонах у непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, зокрема у межах зони, де відповідно до п. 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено. СММ також зафіксувала озброєння, розміщене за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння у непідконтрольних урядові районах обох областей (детальніше див. таблиці нижче).

Протитанкові міни поблизу Водяного та Пікуз Донецької області

26 серпня БПЛА СММ середнього радіуса дії знову зафіксував 24 протитанкові міни в полі орієнтовно за 1,8 км на північний схід від н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька). За оцінкою, ці міни належали Збройним силам України (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 3 серпня 2020 року](#)).

Той самий БПЛА виявив 1 протитанкову міну й 11 ділянок обгорілого асфальту (за оцінкою, від згорання протитанкових мін) на автошляху Т0519 приблизно за 100 м на захід від н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; непідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька) (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 22 квітня 2020 року](#)). Крім того, БПЛА знову зафіксував 10 протитанкових мін (частина більшого мінного поля) неподалік західної околиці Пікуз, південніше автошляху Т0519, а також ще 120 протитанкових мін (частина більшого мінного поля) в полі орієнтовно за 2,5 км на південно-південний захід від Пікуз (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 11 серпня 2020 року](#)). За оцінкою, усі ці міни належали збройним формуванням.

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

СММ зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних і непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблицю нижче).

26 серпня приблизно за 2,8 км на південно-південний захід від Пікуз БПЛА СММ середнього радіуса дії вперше зафіксував 50-метрове подовження траншеї, яка, за оцінкою, належала збройним формуванням (не зафіксоване за даними спостереження від 6 липня 2020 року). Той самий БПЛА також уперше зафіксував 20-метрове подовження траншеї (за оцінкою, належало Збройним силам України) приблизно за 1,8 км на північний схід від Водяного (не зафіксоване за даними спостереження від 5 серпня 2020 року).

Крім того, 26 серпня БПЛА СММ середнього радіуса дії зафіксував, що тривало укріплення позиції військового типу (за оцінкою, належала збройним формуванням) орієнтовно за 2 км на північний схід від н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька) (не зафіксовано за даними спостереження від 8 серпня 2020 року).

27 серпня Місія вперше зафіксувала нещодавно вириту військову позицію за 1 км на захід від н. п. Болотене (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська).

Зусилля СММ зі сприяння уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

27 серпня Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт південніше південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище) і неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), а також південніше мосту в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська).

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення техобслуговування залізничних колій і видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), а також для ремонту ліній електропередачі в н. п. Шуми (підконтрольний урядові, 41 км на північ від Донецька), біля Веселої Гори та н. п. Донецький (непідконтрольний урядові, 49 км на захід від Луганська).

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення робіт із розмінування на північній стороні мосту в Щасті та в районах поблизу підконтрольних урядові н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська), н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) та н. п. Мирна Долина (67 км на північний захід від Луганська).

Крім того, СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС і здійснювала моніторинг безпекової ситуації в районі насосної станції біля Василівки. 26 серпня Місія зафіксувала 1 вибух невизначеного походження у межах 5 км від станції (див. вище і таблицю нижче).

Заходи з протидії спалаху COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

У Луганській області Місія констатувала, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській функціонував.

Перебуваючи на КПВВ приблизно о 09:00, команда СММ бачила близько 200 людей (жінок і чоловіків різного віку, зокрема дитина), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а приблизно 100 людей (жінок і чоловіків різного віку, зокрема дитина) очікували в черзі у протилежному напрямку.

Північніше КПВВ спостерігачі помітили 26 людей (18 жінок і 8 чоловіків переважно старше 60 років), які очікували в черзі біля пункту, де проводили тестування на COVID-19. Упродовж дня спостерігачі бачили, що 1 гольф-кар курсував між новою секцією мосту та КПВВ.

26 серпня на КПВВ 8 цивільних осіб (5 жінок і 3 чоловіків віком 25–40 років) розповіли команді Місії, що попередню ніч вони провели на лавах біля автобусної зупинки, оскільки на блокпості збройних формувань вони не змогли довести, що проживають у непідконтрольних урядові районах Луганської області.

Автоколону вантажівок із номерними знаками Російської Федерації в непідконтрольному урядові Донецьку

27 серпня команда Місії бачила автоколону в складі 6 тентованих вантажівок (з номерними знаками Російської Федерації та написами на бортах «Гуманітарна допомога від Російської Федерації» російською мовою) у супроводі 1 транспортного засобу (з написом «МНС» на борті). Автоколону проїжджала поблизу об'єкта в Будьоннівському районі Донецька (для ознайомлення з попередніми спостереженнями див. [Щоденний звіт СММ від 31 липня 2020 року](#)).

Місія уточнювала повідомлення про напад на автобус, що перевозив людей поблизу Харкова 27 серпня

28 серпня представниця поліції міста Харкова повідомила команді Місії, що приблизно о 19:10 27 серпня неподалік н. п. Люботин (22 км на захід від Харкова) пасажирський автомобіль заблокував мікроавтобус (із 20 людьми на борту), який їхав автошляхом М03. Затим з автомобіля вийшли кілька людей і почали стріляти з травматичної зброї по автобусу, після чого сіли назад в автомобіль і поїхали з місця події. Вона додала, що у результаті інциденту 4 людини дістали поранення та були госпіталізовані, а мікроавтобус було пошкоджено. За її словами, за фактом події розпочато розслідування за ч. 4 ст. 296 (хуліганство) та ст. 115 (замах на вбивство двох або більше осіб із хуліганських мотивів за попередньою змовою) Кримінального кодексу України. Місія уточнює обставини цієї події.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ*

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає

вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 25 серпня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міні/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
23.08.2020	4	самохідна гаубиця (невстановленого типу)	навчальний полігон поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)	повітряне спостереження
	3	реактивна система залпового вогню (невстановленого типу)	навчальний полігон поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська)	
	6	буксирувана артилерія (невстановленого типу)	на полігоні біля н. п. Бойківське (кол. Тельманове; 67 км на південний схід від Донецька), у зоні, де згідно з пунктом 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено.	

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
23.08.2020	10	самохідна гаубиця (невстановленого типу)	навчальний полігон поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська)	повітряне спостереження
	12	буксирований міномет (невстановленого типу)		
	2	танк (невстановленого типу)		
	20	танк (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська), де за цими даними повітряного спостереження також виявлено наявність 67 бойових броньованих машин ⁷	
	8	самохідна артилерія (невстановленого типу)		
	16	буксирувана артилерія (невстановленого типу)		
24.08.2020	22	танк (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька), де за цими даними повітряного спостереження також виявлено наявність 10 бойових броньованих машин ⁸	повітряне спостереження
	35	танк (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Круглик (31 км на південний захід від Луганська), де за цими даними повітряного спостереження також виявлено наявність 74 бойові броньовані машини ⁹	

Інше озброєння¹⁰

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
23.08.2020	9	буксирувана артилерія (невстановленого типу)	навчальний полігон поблизу н. п. Бугаївка (37 км на південний захід від Луганська)	повітряне спостереження
24.08.2020	1	самохідна артилерія (невстановленого типу)	навчальний полігон поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	

⁷ Згадані у цьому розділі ББМ не підпадають під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

⁸ Див. зноску вище.

⁹ Див. зноску вище.

¹⁰ За відсутності інформації щодо калібру цього озброєння встановити, розміщувалося воно з порушенням ліній відведення чи ні, не вдалося.

Таблиця військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки¹¹

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
26.08.2020	1	ймовірно бронетранспортер (типу БТР)	поблизу н. п. Новоселівка Друга (69 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	бойова броньована машина (ймовірно БТР-4)	поблизу н. п. Приморське (102 км на південь від Донецька)	
	1	бронетранспортер (типу БТР)	на східній околиці н. п. Маріуполь (102 км на південь від Донецька)	
	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	поблизу н. п. Гнучове (підконтрольний уряду, 90 км на південь від Донецька)	
	1	бойова броньована машина (типу БМП)	поблизу н. п. Новоселівка Друга (69 км на південь від Донецька)	
	1	бойова броньована машина	поблизу н. п. Новоселівка (66 км на південь від Донецька)	
	1	бойова броньована машина (ймовірно типу БМП)	поблизу н. п. Новоселівка (66 км на південь від Донецька)	
	2	бойова броньована машина	поблизу н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	
	-	продовження траншеї (протяжністю 20 м; не зафіксоване за даними спостереження від 5 серпня 2020 року)	поблизу н. п. Водяне (94 км на південь від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії
Непідконтрольні уряду райони				
26.08.2020	-	продовження траншеї (протяжністю 50 м; не зафіксоване за даними спостереження від 6 липня 2020 року)	поблизу н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; 92 км на південь від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії
	-	укріплення позиції військового типу, що тривало (не зафіксовано за даними спостереження від 8 серпня 2020 року)	поблизу н. п. Василівка (20 км на північ від Донецька)	
	1	бронетранспортер (БТР-80)	поблизу н. п. Голубівка (кол. Кіровськ; 51 км на захід від Луганська)	патруль

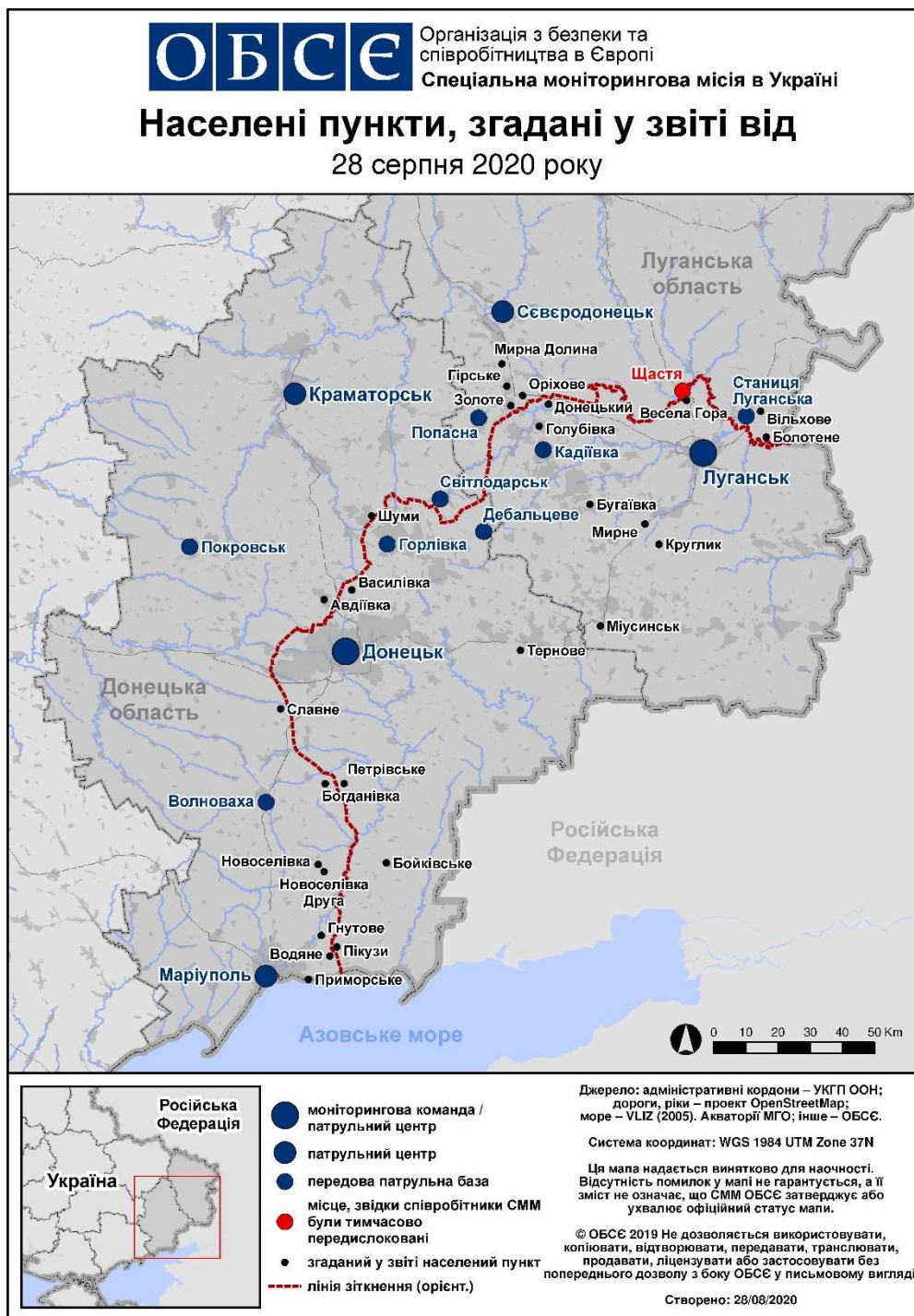
¹¹ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 27 серпня 2020 р.¹²

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ у н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	4–6 км на СхПдСх	зафіксувала	1	освітлювальна ракета	випущена(-й) угору	Н/Д	26.08, 20:20
	4–6 км на СхПдСх	зафіксувала	1	освітлювальна ракета	випущена(-й) угору	Н/Д	26.08, 20:21
камера СММ на Донецькій фільтрувальній станції (15 км на Пн від Донецька)	0,5–1 км на Пд	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	26.08, 23:30

¹² У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані вибухи і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹³

¹³ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЕ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).